

PROGRAM SZKOŁY PROMUJĄCEJ ZDROWIE NA LATA 2012 - 2017

Zespół Szkół Uzdrawiskowych w Rabce

Zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 15 września 2012r

PROCES ADAPTACJI DZIECKA DO WARUNKÓW SANATORYJNYCH

Każda zmiana w życiu człowieka przynosi ze sobą przeżycia radosne, ale czasami też doznania bolesne i trudne. Takim ważnym momentem, zmieniającym dotychczasowe życie dzieci przewlekle chorych jest niewątpliwie przekroczenie progu szkoły sanatoryjnej i sprostanie nowym obowiązkom, wymaganiom i sytuacjom. Doświadczenie to rozpoczyna proces adaptacji do nowego środowiska i wymagań edukacyjnych, które stawiane są młodemu członkowi szkolnej społeczności.

Program adaptacyjno - terapeutyczny powstał z myślą o dzieciach i młodzieży dotkniętych chorobą i objętych koniecznością leczenia sanatoryjnego. Adaptacja dziecka do nowych warunków, doskonalenie i kształtowanie różnych sposobów komunikowania się z ludźmi są dla niego zadaniami bardzo trudnymi. Dziecko jako pacjent różni się od dorosłego chorego bardzo znacząco i wymaga odmiennych, specjalnych warunków leczenia i hospitalizacji. Ma zupełnie inne potrzeby, niedojrzałą psychikę i wrażliwość, które czyni ją nieodpornym i podatnym na wszelkie okaleczenie emocjonalne. Mały pacjent nie potrafi jeszcze samodzielnie radzić sobie w nowych, trudnych sytuacjach ani też skutecznie się adaptować. Dziecko jest niesamodzielne, bezbronne i całkowicie uzależnione od dorosłych. W okresie choroby jest to szczególnie widoczne. Rozwijający się człowiek do prawidłowego funkcjonowania potrzebuje zaspokojenia podstawowych potrzeb psychicznych i fizycznych.

Stan choroby i hospitalizacja utrudniają bardzo znacznie zaspokajanie naturalnych potrzeb dziecka. Choroba powoduje zmiany w organizmie, które są ujemnymi bodźcami dla jego delikatnej psychiki. Wszelkie objawy chorobowe: ból, kaszel, duszność, osłabienie i ograniczenie w funkcjonowaniu organizmu wywołują zmiany emocjonalne. Dziecko w stanie choroby doświadcza przede wszystkim trzech najbardziej znaczących obciążeń psychicznych: lęku, bólu, ograniczenia aktywności. Niekiedy stany lękowe są tak silne, że mogą przybierać formy agresji (np. kopanie, krzyk, bicie, plucie) lub autoagresji (np. uderzanie głową o ziemię). U dzieci nieco starszych w wieku szkolnym lęk może manifestować się agresją słowną, gwałtownym oporem a nawet próbą ucieczki. W okresie młodzieńczym lęk spowodowany uświadomieniem sobie choroby może mieć charakter depresyjny. Można stwierdzić, iż sprawując opiekę nad chorym dzieckiem trzeba pamiętać o tym, że:

- dziecko chore ma małą odporność układu nerwowego a jego równowaga psychiczna ulega zaburzeniu,
- reakcje uczuciowe mogą być gwałtowne i silne,
- dziecko chore nie zawsze potrafi wyrazić swoje potrzeby,
- niezaspokojenie potrzeb rozwojowych dziecka ma ujemny wpływ na jego dobre samopoczucie i zmniejsza odporność organizmu na choroby.

Najczęściej dziecko jest przerażone nową, nieznaną dla siebie sytuacją, a atmosfera sanatorium przytłacza je i stwarza poczucie zagrożenia. Mały pacjent spotyka nagle wiele osób z personelu medycznego, ale czuje się obce, niczyje, samotne, zagubione i zagrożone. Młodsze dzieci często odbierają pobyt w sanatorium jako karę lub porzucenie. Jeśli zachodzi konieczność długotrwałej hospitalizacji bez matki lub kogoś bliskiego

może dojść do rozwoju odmiany choroby sieroczej zwanej chorobą szpitalną. Przewlekłe choroby często wytrącają dziecko z rytmu życia szkolnego, powstają luki w realizacji programu dydaktycznego; dzieci wolniej opanowują treści programowe, mają wolniejsze tempo pracy na lekcjach, są często mniej samodzielne, zależne od otoczenia, zestresowane, mające poczucie zagrożenia.

Każda choroba stanowi dla człowieka stres niezależnie od czasu trwania i przebiegu choroby. Stres powoduje często zmiany w funkcjonowaniu; często o charakterze dezadaptacyjnym- pogarszają się zdolności do radzenia sobie w danej sytuacji. Choroba narusza obraz własnej osoby. Zaburzeniu ulega przeświadczenie dziecka dotyczące własnego wyglądu, miejsca wśród innych, poczucia własnej wartości, a za tym: zniżenie własnej oceny, które z kolei wywołuje obniżoną aktywność, bierną postawę, wyczekiwanie, niezdecydowanie, niepewność w sytuacjach zadaniowych.

Wynika stąd ogromna potrzeba zmiany nastawienia dorosłych, którzy mają do czynienia z małymi pacjentami. Życzliwość, ciepło i empatia mają kluczowe znaczenie dla poprawy stanu psychicznego, a co za tym idzie fizycznego dziecka, które znalazło się w nowym środowisku.

W związku z tymi objawami powstał ten program aby ograniczyć w jak największym stopniu negatywne skutki rozłąki dziecka z rodzinnym środowiskiem.

CELE OGÓLNE PROGRAMU:

Celem programu jest podejmowanie takich działań pedagogiczno - terapeutycznych, które będą łagodziły negatywne następstwa krótko i długoterminowej hospitalizacji, jakiej poddawane są dzieci i młodzież w sanatorium.

SZCZEGÓLWE CELE PROGRAMU:

- Budowanie pomostu pomiędzy doświadczeniami ze szkoły macierzystej i szkolnymi,
- Włączenie dzieci w życie, tradycje i zwyczaje szkoły.
- Nawiązanie dobrych relacji nauczyciel – uczeń.
- Integracja zespołu klasowego.
- Wypracowanie wspólnych norm i zasad zachowania.
- Przewycięzanie obaw i lęków związanych z nowym otoczeniem.
- Uczucie się tolerancji.
- Poznanie zasad funkcjonowania szkoły.
- Wdrażanie do podejmowania ról.
- Wzbudzenie poczucia akceptacji.
- Kształtowanie u uczniów pozytywnych emocji - radość, zadowolenie.
- Podnoszenie wiary we własne siły i wzmacnianie samooceny.

- Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa.
- Wyrabianie umiejętności określania i wyrażania uczuć własnych i rozpoznawania uczuć innych.
- Uczenie odpowiedzialności za siebie i kolegów.
- Poznawanie praw i obowiązków ucznia.
- Uświadomienie rodzicom potrzeb emocjonalnych dziecka,

PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA:

- Dziecko czuje się bezpiecznie w murach szkoły,
- Swobodnie porusza się po budynku szkolnym,
- Wie, jak funkcjonuje szkoła,
- Dziecko bezstresowo staje się uczniem,
- Szanuje nauczyciela i kolegów w klasie,
- Dziecko jest akceptowane, wie co świadczy o jego wyjątkowości,
- Nie ma uprzedzeń do innych, porozumiewa się ze wszystkimi w klasie,
- Uczestniczy w tworzeniu zasad zachowania,
- Potrafi pracować w zespole, umie słuchać innych,
- Wie, że każdy jest inny i ma do tego prawo,
- Rodzic ma poczucie bezpieczeństwa o swoje dziecko,
- Rodzic współpracuje z nauczycielem,

EWALUACJA:

Wychowankowie będą poddawani sprawdzeniu zdobytych wiadomości i umiejętności oraz rozumienia podejmowania zdrowego stylu życia przez:

- obserwacje zmian zachowań w sytuacjach typowych i aranżowanych,
- obserwację wytworów prac dzieci,
- ankietowanie uczniów przed i po zakończeniu pewnych działań,
- wykonywanie folderów, gazetek, plakatów,
- rozmowy,

TREŚCI	PROCEDURY	EFEKTY	TERMIN	ODPOWIEDZIALNY
1. Współpraca ze służbą zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> Przekazywanie informacji na temat uczniów. Wspólne ustalenie oceny z zachowania ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń potrafi określić składowe oceny zachowania, nauczyciele dostosowują wymagania edukacyjne do możliwości dziecka, wspólny front oddziaływań wychowawczych w stosunku do dzieci 	Na początku i na końcu każdego turnusu	Pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy grup, wychowawcy klas
2. Poznanie środowiska szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> Spotkanie i rozmowa z wychowawcą w dzień rozpoczęcia nauki . Spotkanie z dyrektorem szkoły, zapoznanie z regulaminem szkolnym. Zwiedzanie budynku szkoły. Zapoznanie z gazetką szkolną „Nowa szkoła – nasze rady”. Rozmowy z pracownikami szkoły. Zwiedzanie miasta. Nauka prawidłowego poruszania się w ruchu drogowym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porusza się bezpiecznie po budynku szkoły, przestrzega zasady bezpieczeństwa panujących w szkole i na spacerach określa akceptowane i nieakceptowane zachowania 	W każdym turnusie	Dyrektor, wychowawcy klas i grup na oddziale, nauczyciele
3. Poznawanie praw i obowiązków ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowy w kręgu. Opracowanie kontraktu z klasą. Pełnienie dyżurów w klasie. Wybór samorządu klasowego. Poznanie Konwencji Praw Dziecka. Pomoc w zaakceptowaniu roli ucznia, odpowiedzialnego za powierzone zadania. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> nazwać dokument, w którym zapisane są prawa i obowiązki ucznia, wskazać zależność między prawami a obowiązkami, wymienić osoby i instytucje, do których może się zwrócić o pomoc w przypadku łamania praw. rozumie potrzebę ustalania praw i obowiązków oraz przestrzegania ich, 	W każdym turnusie	Pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy grup, wychowawcy klas

	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzeganie określonych zasad zachowania się w szkole. 			
4. Integracja grupy.	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowy w kręgu. Zabawy integracyjne. Pomoc dziecku w odnajdywaniu jego miejsca w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej. Rozumienie znaczenia takich wartości jak: tolerancja, życzliwość, koleżeństwo. Prezentowanie własnej osoby przed grupą. 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> bawić się i współpracować w grupie, zintegrować się z grupą, przełamać onieśmielenie, ustalić zasady postępowania w grupie, aktywnie słuchać swojego kolegi nawiązywać kontakty interpersonalne z kolegami określić własne potrzeby, wartości, marzenia, cele, lęki, obawy, mocne strony, zalety, słabości i wady 	W każdym turnusie	Pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy grup, wychowawcy klas
5. Określanie i wyrażanie własnych uczuć oraz rozpoznawanie uczuć innych.	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia psychoedukacyjne. Ćwiczenia dramowe. Rozmowy z pedagogiem, psychologiem, nauczycielami i kolegami. Poznanie i nazywanie swoich stanów emocjonalnych oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach przykrych. 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznać i nazwać różne emocje pozytywne i negatywne, zaakceptować swoje uczucia, uświadomić sobie, że uczucia które przeżywa ,wyraża za pomocą mimiki, gestu i tonu głosu, rozpoznać uczucia innych ludzi, zwracając uwagę na wyraz ich twarzy, szukać sposobów radzenia sobie z różnymi emocjami, 	W każdym turnusie	Pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy grup, wychowawcy klas
6. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia psychoedukacyjne. Samooceń. Oceńa swojej działalności. Zajęcia, zabawy, rozmowy. Porównywanie własnego wyglądu z wyglądem innych dzieci z jednoczesnym 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać pozytywne cechy kolegów, koleżanek, znaleźć cechy, które lubi i nie lubi u innych, przełamać swoje onieśmielenie, brak wiary w siebie, określić swoje cechy, 	W każdym turnusie	Pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy grup, wychowawcy klas

	<p>uznaniem własnej odrębności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stwarzanie okazji do gromadzenia informacji na temat samego siebie. 	<p>zachowania, uczucia</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić swoje osiągnięcia, mocne strony • wypowiedzieć się nt. dobrego myślenia o sobie, 		
7. Radzenie sobie ze stresem.	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy psychoedukacyjne. • Nawiązanie bliskiego i serdecznego kontaktu z pedagogiem, psychologiem, nauczycielami i innymi dziećmi. • Indywidualne konsultacje z psychologiem i pedagogiem. 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać napięte i rozluźnione mięśnie, • wskazać jak reaguje ciało w sytuacjach wywołujących lęk i określić jak sobie z tym radzić, • wypowiedzieć się na temat swojego lęku i sposobach odprężenia, • zrelaksować się przy gimnastyce neuromięśniowej i wizualizacji, 	W każdym turnusie	Pedagog szkolny, psycholog, nauczyciele, wychowawcy grup, wychowawcy klas
8. Aktywne włączanie się w życie klasy i szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w apelach szkolnych. • Uczestniczenie w różnych akcjach prowadzonych w szkole. • Przygotowanie uroczystości szkolnych. • Udział w konkursach. 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaangażować się w życie klasy i społeczności szkolnej, • przygotować scenariusz, dekoracje do uroczystości szkolnych, • odgrywać różne role w przedstawieniach, 	W każdym turnusie	Pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy grup, wychowawcy klas

PROGRAM „ ŁATWIEJ ZAPOBIEGAĆ NIŻ LECZYĆ - PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ”

Cel ogólny:

Program przeznaczony do realizacji w LO i Gimnazjum w ZSU w Rabce. Celem programu jest zapobieganie uzależnieniom poprzez dostarczenie rzetelnej i obiektywnej wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania, mechanizmach uzależnienia i skutkach zażywania środków psychoaktywnych. Program ma na celu wspomaganie rozwoju dzieci oraz kształtowanie w nich takich cech osobowości, by w przyszłości były zdolne do odpowiedzialnego, zgodnego z normami społecznymi życia.

Cele szczegółowe:

1. Dostarczenie rzetelnej i obiektywnej wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania, mechanizmach uzależnienia i skutkach zażywania środków psychoaktywnych.
2. Wykształcenie umiejętności interpersonalnych.
3. Promowanie zdrowego stylu życia.
4. Stworzenie w szkole strefy wolnej od środków psychoaktywnych.
5. Współpraca ze specjalistami ds. uzależnień.
6. Pedagogizacja rodziców.

Diagnoza problemu:

1. Przeprowadzenie badań ankietowych dotyczących skali zagrożenia.
2. Rozmowy indywidualne z uczniami.
3. Rozmowy z wychowawcami, nauczycielami uczącymi.
4. Rozmowy z rodzicami.

Realizacja:

1. Wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów, rozbudzanie zainteresowań:

- Udostępnienie oferty kół zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych oraz pozyskanie jak największej liczby uczniów do uczestnictwa w zajęciach,
- współpraca z MOPS w zorganizowaniu pomocy materialnej (wyprawka dla pierwszoklasistów oraz stypendia socjalne dla uczniów),
- Współpraca z Komisją Interdyscyplinarną ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (wymiana informacji o sytuacji rodzinnej uczniów z rodzin zagrożonych patologią , wspólne podejmowanie działań: MOPS, Policja, Straż Miejska, Sąd Rodzinny, Służba Zdrowia, Szkoła),
- Nauka organizowania i racjonalnego wykorzystania czasu wolnego,
- Propagowanie różnych form aktywności,
- Wolontariat jako alternatywa dla zachowań zagrażających życiu i zdrowiu.

2. Dostarczenie rzetelnej i obiektywnej wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania środków psychoaktywnych:

- Przeprowadzenie warsztatów szkoleniowych dla nauczycieli dotyczących zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych, umiejętności reagowania w sytuacji zażycia przez ucznia środków psychoaktywnych oraz rozpoznawania takich sytuacji,
- Przeprowadzenie warsztatów dla uczniów na temat zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych,
- Uświadomienie rodzicom zagrożeń, objawów i skutków, jakie wynikają z zażywania środków psychoaktywnych;

3. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych:

- Kształtowanie takich umiejętności, jak: asertywność, podejmowanie decyzji, komunikacja,
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- umiejętność radzenia sobie ze stresem.

4. Promowanie zdrowego stylu życia:

- Rozwijanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych ludzi,
- Utrwalanie wśród młodzieży wartości zachowań abstynenckich jako warunku utrzymywania wolności wyboru.

5. Stworzenie w szkole strefy wolnej od środków psychoaktywnych:

- Zakaz opuszczania terenu szkoły podczas lekcji i przerw,
- Dyżury nauczycieli na korytarzach szkoły,
- Doraźna opieka Policji, Straży Miejskiej

6. Współpraca ze specjalistami:

- Upowszechnianie informacji o ośrodkach wsparcia dla potrzebujących pomocy,
- Stała ekspozycja adresów i numerów telefonu ośrodków wsparcia, terapii na tablicy informacyjnej.

Uwagi do realizacji celów:

1. W realizacji zamierzonych celów zadaniem szkoły będzie stworzenie środowiska szkolnego przyjaznego uczniowi, z atmosferą ciepła, życzliwości, zrozumienia i tolerancji. Dzięki temu nasza szkoła będzie miejscem, w którym młodzież czuje się bezpiecznie, będzie chętniej do niej uczęszczała i coraz aktywniej uczestniczyła w jej życiu.
2. Bardzo często przyczyną ucieczki ludzi w świat alkoholu i innych środków odurzających jest nieumiejętność radzenia sobie z nadmiernym napięciem emocjonalnym. Ci, którzy nie potrafią radzić sobie ze stresem nie potrafią właściwie gospodarować czasem wolnym i stawiać sobie realnych celów. W związku z tym należy nauczać ich, jak walczyć ze stresem.
3. Czas wolny jest niezwykle istotny i ma duży wpływ na jakość życia człowieka. W związku z tym od najmłodszych lat powinno się przygotować dziecko do odpowiedniego gospodarowania tym czasem i właściwego wykorzystania go. Uczniom, którym rodzina i najbliższe środowisko nie dostarczą odpowiednich wzorców i możliwości rozwoju, należy wskazać wartościowe oferty spędzania wolnego czasu, tworzyć warunki do korzystania z nich.

5. Asertywność to umiejętność, dzięki której ludzie otwarcie wyrażają swoje myśli, uczucia i przekonania, nie lekceważąc uczuć i poglądów swoich rozmówców. W sytuacjach konfliktowych umiejętności asertywne pozwalają osiągnąć kompromis bez poświęcenia własnej godności, czy rezygnacji z wyznawanych wartości. Ludzie zachowujący się w sposób asertywny, potrafią stanowczo powiedzieć „NIE” bez wyrzutów sumienia, złości, czy lęku. Umiejętność tego typu zachowań jest bardzo ważna, np. podczas nacisków grupy rówieśniczej dotyczących zachowań destrukcyjnych.

HARMONOGRAM REALIZACJI

Zadanie główne	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Czas realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację	Efekty działań
1. Diagnoza problemu.	Pozyskiwanie informacji z różnych źródeł na temat problemu uzależnień w szkole, skali i zasięgu zjawiska.	Przeprowadzenie badań ankietowych. Rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami Obserwacja.	Październik/ listopad	Pedagog szkolny	Wyniki ankiet, wnioski z rozmów i obserwacji.
2. Wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów, rozbudzanie zainteresowań.	Stworzenie możliwości udziału młodzieży w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań	Rozpowszechnianie informacji o kołach zainteresowań i zajęciach pozalekcyjnych.	Cały rok	Prowadzący koła zainteresowań	Oferta zajęć pozalekcyjnych.
	Kształtowanie wartości uniwersalnych.	Krzewienie kultury narodowej i regionalnej, budowanie tradycji szkoły.	Cały rok	Wg przydziału czynności i harmonogramu imprez	Udział młodzieży w apelach, uroczystościach i imprezach szkolnych.
	Pomoc rodzinie ucznia	Współpraca z MOPS, Współpraca z Komisją Interdyscyplinarną ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie	Cały rok	Pedagog szkolny, wychowawcy klas	Pomoc materialna uczniom potrzebującym
3. Dostarczenie wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania środków	Uświadomienie młodzieży zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych	Warsztaty dla uczniów wszystkich klas: „AIDS - jak zapobiegać jak z nim żyć”. „Papierosy - nie dziękuję!” „Alkohol - droga do nikąd”	Cały rok, zgodnie z programem godzin wychowawczych, Programem Wychowawczym,	Pedagog szkolny, nauczyciele biologii, chemii, Edukacji dla Bezpieczeństwa, religii, wychowania fizycznego,	Uczniowie mają niezbędną wiedzę na temat środków psychoaktywnych oraz mechanizmów uzależniania.

psychoaktywnych		„Stop dopalaczom!” „Rak – sprawa przegrana?” „Lekcje przestrogi: narkotyki, alkohol, nikotyna” „Cyberprzemoc”	Podstawą Programową	wychowawcy klas, zaproszeni specjaliści (policja, straż miejska, lekarze, psycholog szkolny)	
	Dostarczenie wiedzy nauczycielom na temat środków psychoaktywnych rozpoznawania zagrożeń oraz sposobów postępowania z uczniem w sytuacji podejrzenia o używanie takich środków.	Warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli. Inne formy szkoleń, ulotki, gazetki informacyjne, wypracowanie procedur postępowania.	Według potrzeb	Pedagog szkolny, dyrektor szkoły nauczyciele biologii, zespół wychowawczy	Nauczyciele potrafią rozpoznawać objawy zażywania środków psychoaktywnych, znają sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia uzależnienia.
	Pedagogizacja rodziców.	Referaty i materiały informacyjne nt.: „Zasady bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu”, - „Problem bezpieczeństwa dzieci poza szkołą”, - „Uzależnienia – gdzie szukać pomocy?”	Gazetki szkolne, ulotki informacyjne, zebrania klasowe, dni otwarte szkoły	nauczyciele, wychowawcy	Rodzice potrafią rozpoznawać objawy zażywania środków psychoaktywnych, znają sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia uzależnienia.
4. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych.	Kształtowanie umiejętności takich, jak: asertywność, umiejętność podejmowania decyzji, poczucie własnej wartości, walka ze stresem.	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, godziny wychowawcze.	Zadania realizowane wg Programu Wychowawczego oraz Programu godzin wychowawczych. Cały rok	Psycholog szkolny, osoby odpowiedzialne wg Programu Wychowawczego, wychowawcy, nauczyciele przedsiębiorczości	Uczniowie mają umiejętność nawiązywania kontaktów, potrafią dokonywać właściwych wyborów.

5. Promowanie zdrowego stylu życia. Zajęcia alternatywne	Rozwijanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych ludzi.	Poznawanie zagrożeń cywilizacyjnych. Utrwalanie wśród młodzieży wartości zachowań abstynenckich.	Wg Programu Wychowawczego Cały rok	Wg Programu Wychowawczego	Uczniowie mają świadomość zagrożeń cywilizacyjnych, mają poczucie odpowiedzialności za własne zdrowie i życie.
6. Stworzenie wokół szkoły stref wolnych od środków psychoaktywnych.	Zabezpieczenie terenu szkoły jako terenu wolnego od środków psychoaktywnych.	Zakaz opuszczania terenu szkoły w czasie lekcji i podczas przerw. Dyżury nauczycieli. Doraźna opieka policji, straży miejskiej.	Cały rok	SU, Dyżurujący nauczyciele	Na terenie szkoły jest ograniczony dostęp do różnego rodzaju środków psychoaktywnych.
7. Współpraca ze specjalistami w zakresie profilaktyki, upowszechnianie informacji o ośrodkach wsparcia dla potrzebujących pomocy.	Udostępnianie informacji o ośrodkach terapii i wsparcia.	Rozpowszechnianie informacji o ośrodkach terapii uzależnień: w formie gazetek informacyjnych, ulotek, informacji na stronie internetowej szkoły	Cały rok	Pedagog szkolny, nauczyciel biologii	Uczniowie wiedzą, gdzie mogą uzyskać potrzebną pomoc.